

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2007. évi szeptember hó 28. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az emberölés bűntettének kísérlete és más bűncselekmények miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Tolna Megyei Bíróság B.185/2006/18. számú ítéletét megváltoztatja, a jármű önkényes elvételének bűntette vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi és az eljárást megszünteti.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába beszámítja az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is.

Kötelezi a vádlottat, hogy fizessen meg az államnak 9.000 (kilencezer) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész súlyosbításért, hosszabb tartamú fő- és mellékbüntetés kiszabása végett, míg a vádlott és a védő részben felmentés, illetve ezzel összefüggésben enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelenlévő képviselője útján az ügyészi fellebbezést módosított tartalommal tartotta fenn: a jármű önkényes elvételének bűntette vonatkozásában - a tényállás megalapozatlansága miatt - az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését indítványozta.

A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott határozatot - a Be.348.§ (1) bekezdése alapján - az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során az elsőfokú bíróság tényállását - az élet elleni, illetve a közlekedési bűncselekményt érintően - mentesnek találta a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól; az a vádlott védekezésével szembenálló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

E körben az elsőfokú bíróság az ügy ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges adatokat maradéktalanul feltárta; azok értékelését, végső soron az egyes bizonyítékok tartalmi hitelességének az elemzését a logika szabályainak megfelelően végezte el. Így helyesen tulajdonított meghatározó jelentőséget a sértett tárgyilagos, rendkívül visszafogott előadásának, valamint a történéseket figyelemmel kísérő, elfogulatlan személyek vallomásának.

Az ügy sajátosságaként mindenekelőtt arra szükséges utalni, hogy a nyilvános szórakozóhelyen lezajlott eseményeket többen is észlelték, döntően arra visszavezethetően, hogy a tettegességet fenyegetőzés, majd hangos kiabálás előzte meg. Mindkét alkalommal olyanok jelenlétében, akik a vádlott felelősségre vonásában, vagy cselekményének kedvezőtlenebb színben való feltüntetésében nem voltak érdekelték.

Márpedig e kívülálló személyek a térben és időben egymástól némileg elkülöníthető mozzanatokat ellentmondástól mentesen, egyező tartalommal adták elő. Így mindenekelőtt azt, hogy a vádlott már az italboltból történő távozása előtt a sértett életének a kioltásával fenyegetőzött; éppúgy, mint kevéssel később, amikor - késsel a kezében - visszaindult a helyiségbe. Ezek az események ugyanis **1.számú tanú** és **2.számú tanú** elindulásával egyidőben, a szóban forgó tanúk előtt játszódtak le, olyan körülmények között, hogy a történések valósághű megfigyelésére mindkettőjüknek lehetősége nyílt.

Így válhatott ismertté az is, hogy az egyre indulatosabb vádlottat a társaságában lévő **3.számú tanú** megpróbálta lecsillapítani, erőteljes felszólításai azonban nem vezettek eredményre. Ekkor a vádlott - általa sem vitatottan - visszament az épületbe; már úgy, hogy a kezében tartott késre előbb az utcán várakozók, majd a sörözőben tartózkodók is felfigyeltek.

A pult előtti eseményeket **4.számú tanú** vallomása alapján lehetett feltárni. Leginkább a vádlott támadó szándékát, azt tehát, hogy az erőszakos fellépése félreérthetetlenül a sértett ellen irányult, különösen azt követően, hogy a közbeavatkozni igyekvő **5.számú tanút** durván félrelökte az útjából.

A történések további elemzésekor, a vádlott és a sértett előadásának az egybevetésekor helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor tényállásában - a 4. oldal 3. bekezdésében - a támadó és a védekező mozdulat időbeli közelségére

utalt. Abban a kérdésben ugyanis, hogy a kés használata megelőzte-e a sörösüveggel történő - nyilvánvalóan védekezés céljából indított - csapást, a sértett sem tudott határozottan állást foglalni. Ennek azonban - az előzmények ismeretében - nem is volt jelentősége: a közvetlen támadással fenyegető helyzetben, a szűk helyen hátrálni kényszerülő sértett számára a megelőző jellegű fellépés is megengedett volt.

Helytállóan történt meg a bizonyítási indítvány elutasítása is. **3.számú tanú** az eljárás különböző szakaszaiban - **5.számú tanú**hoz hasonlóan - eltérő tartalmú előadást tett; jól érzékelhetően annak érdekében, hogy a vádlott cselekményét utóbb már enyhébb megvilágításba helyezze. E nyilatkozatok hitelességét ugyanakkor az elsőfokú bíróság messzemenően megvizsgálta, azoknak a sértetti vallomással ellentétes részeit indokoltan, logikus érveléssel vetette el.

A tényállásnak azonban - a határozat 3. oldal 2. bekezdésében - a jármű önkényes elvételének büntetével összefüggésben megfogalmazott része a Be.351.§ (2) bekezdés a) pontjában, valamint a b) pont II. fordulatában írt okából megalapozatlan: az nincs kellően felderítve, illetve kis mértékben hiányos. Elmaradt ugyanis az ügyben szereplő Volkswagen Passat típusú személyautó tulajdonjogi helyzetének a körültekintő tisztázása.

Az elsőfokú bíróság e tekintetben abból indult ki, hogy a fenti gépjármű átadása a tulajdonjog fenntartásával történt meg; oly módon tehát, hogy a vételár teljes kiegyenlítéséig a vádlott rendelkezési jogosítványai korlátozottak voltak. Erre leghatározottabban és kizárólagosan a **6.számú tanú** első kihallgatásakor jegyzőkönyvbe foglalt előadása utalt; az a vallomás, amelyben - az utolsó részlet kifizetéséig - az autó használatának a jogtalanságát hangsúlyozta (nyomozati iratok 357. oldal).

Nem kevés következetlenséggel, hiszen ezt a későbbi nyilatkozataiban minden alkalommal módosította: először - alig egy hónappal később - a nyomozás során foganatosított szembesítésen, majd a tárgyaláson is. Mindkétszer olyan tartalommal, hogy az autóval történő közlekedés a vádlott számára végső soron megengedett volt (nyomozati iratok 561. oldal és 8. számú tárgyalási jegyzőkönyv 9. oldal).

Ezen túlmenően e személyek tényleges szerződési akaratának a feltárásakor figyelemmel kellett volna lenni a Ptk.368.§ (1) bekezdésében megfogalmazott rendelkezésre, amely a tulajdonjog fenntartását - érvényesen - írásbeli megállapodáshoz köti. Márpedig ilyen a jelen ügyben bizonyosan nem készült.

A részletezett ellentmondásokat - a Be.353.§ (1) bekezdése alapján - bizonyítás felvételével lehetett volna kiküszöbölni. A másodfokú bíróság megítélése szerint azonban - egyetértve a Pécsi Fellebbviteli Főügyészség álláspontjával - e bűncselekménynek a felelősségre vonás szempontjából nem volt jelentősége, ezért a Btk.327.§ (1) bekezdés II. fordulatában meghatározott jármű önkényes

elvételenek büntette vonatkozásában az elsőfokú bíróság ítéletét - a Be.377.§-ában írtak folytán - hatályon kívül helyezte, és az eljárást megszüntette.

Egyéb részeiben a tényállás - a fentiekben már kifejtettek szerint - megalapozott, így az a Be.351.§ (1) bekezdése alapján irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

Ezen tényállásból - az élet elleni- és a közlekedési bűncselekmény tekintetében - az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére.

E cselekmények minősítése is megfelel az anyagi büntető jogszabályoknak.

Az irányadó tényállás szerint a vádlott ittas állapotban érkezett a sértett által üzemeltetett szórakozóhelyre: kevéssel korábban több mint fél liter bort, majd az étteremben további két üveg sört fogyasztott el. Ennek megfelelően - figyelemmel a III. számú Büntető Elvi Döntésben kifejtettekre - a vádlott szándékát, továbbá annak egyenes vagy eshetőleges jellegét a tárgyi oldalon jelentkező körülmények beható vizsgálata alapján lehetett megítélni (BH 1992/739. számú eseti döntés).

Szükséges hangsúlyozni azt is, hogy önmagában az ittas állapot által kiváltott pillanatnyi indulatosság nem zárja ki az egyenes szándék megállapítását (BJD. 8881.).

Mindezek előrebocsátását követően elsődlegesen a vádlott kijelentéseire kell utalni. Nem pusztán azok tartalmára, hanem arra is, hogy a sértett torkának az elvágását kilátásba helyező fenyegetőzések a helyszínen tanúsított magatartásával összhangban álltak, azok - bár felindult állapotban hangzottak el - egyáltalán nem voltak alaptalannak tekinthetők. Annál is inkább, mert e kijelentéseket több alkalommal is megismételte; előbb - kizárólag a sértettnek címezve - az italboltban, majd néhány pillanattal később már az utcán is.

Jól jellemzi a helyzet komolyságát, hogy többen igyekeztek - a vádlott lecsillapítása, illetve megfékezése érdekében - közbeavatkozni: **3.számú tanú** próbálkozása azonban eredménytelen maradt, míg **5.számú tanú** fellépése ehhez - nyilvánvalóan a gyengébb testfelépítésére is visszavezethetően - már kevésnek bizonyult.

A sértett elleni támadáshoz a vádlott egy 6,5 centiméter pengehosszúságú, műszaki szereléshez is használatos kést használt; olyan eszközt, amely - a fémlap vékonysága, illetve élessége folytán - elsősorban metszett, vágott sérülések okozására volt alkalmas. Felhasználására is így került sor.

A sértett nyakának bal oldalát - a fejbiccentő izom külső szélétől kissé lefelé haladva a jobb oldali váll és mellizomzat találkozásáig terjedően - egy 30 centiméter hosszú vágás érte. Legalább közepes erővel, oly módon, hogy a fejbiccentő izom ún. hasa

mindkét oldalán egyharmad mélységig megsérült; a külső fejverőér, valamint a torkolati véna ágai nyolc helyen intenzív vérzésbe kezdtek.

Köztudomású tény, hogy a nyak oldalsó része életfontosságú ér- és idegképleteket tartalmaz, köztük olyan ereket, amelyek a központi idegrendszer vérellátásáért, a legalapvetőbb életfunkciók fenntartásáért felelősek. Márpedig a vádlott - ahogyan arra indulatos kijelentéseivel célzott is - éppen e testfelületen ejtett mély, haránt irányú metszést.

Nem hagyható figyelmen kívül az sem, hogy a támadásával kizárólag a vele szemben tanúsított eredményes védekezés miatt hagyott fel, már azt követően, hogy a törött sörösüveggel hadonászó, ellenállásra kényszerített sértett őt is megsebezte. Ezután a vádlott - az erősen vérző sértett vonatkozásában teljes érdektelenséget mutatva - a helyszínről nyomban eltávozott, és előbb G.....be, majd F....ra ment.

Mindezen körülmények alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott egyenes ölési szándékára, így arra, hogy a vizsgált cselekményével a sértett életét kívánta kioltani.

A büntetést meghatározó tényezőket az elsőfokú bíróság döntően helyesen tárta fel, a büntetőjogi felelősség körének szűkebbé válása azonban azok átértékelését tette szükségessé.

A vádlottal szemben - figyelemmel a Btk.12.§ (2) bekezdésére, valamint a Btk.85.§ (1)-(3) bekezdéseire - öt évtől tizenhat évet el nem érő tartamú szabadságvesztés volt kiszabható.

Súlyosító körülményként mindössze az önhibából eredő ittas állapotot lehetett értékelni, a bűnhalmazatra történő utalást ugyanakkor mellőzni kellett.

Ezzel szemben a vádlott büntetlen előélete, a kiskorú gyermekekről történő gondoskodás és a kisebb súlyú ténybeli beismerés mellett további enyhítő körülmény az élet elleni bűncselekmény kísérleti jellege; még akkor is, ha az befejezett magatartású volt. E bűncselekmények tárgyi súlyát ugyanis a sértett életben maradása nagymértékben befolyásolja.

Mindezen körülményekre tekintettel az elsőfokú bíróság a Btk.37.§-ban megfogalmazott célok elérésére alkalmas fő- és mellékbüntetést szabott ki, azok lényeges megváltoztatására nincs törvényes indok és lehetőség.

Következésképpen a másodfokú bíróság a súlyosbítást, illetve az enyhítést célzó fellebbezéseket sem találta megalapozottnak.

Ezért az elsőfokú bíróság ítéletét - a fentebb kifejtettek szerint - a Be.372.§ (1) bekezdése alapján annyiban változtatta meg, hogy a jármű önkényes elvételének büntette vonatkozásában az eljárást megszüntette.

Egyebekben azt - a Be.371.§ (1) bekezdésében írtak folytán - helybenhagyta.

Az előzetes fogvatartásban töltött időt - a Btk.99.§ (1) bekezdése folytán - a kiszabott szabadságvesztésbe be kell számítani.

A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be.381.§ (1) bekezdésén alapul.

P é c s, 2007. szeptember 28.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Tóth Sándor s.k. bíró